

სწოლის ფურცელი

სურათებიანი დამატება

დამატების № 208.

ხუთშაბათი, 8 აპრილი 1904 წ.

გაზეთის № 2460.

შ კ ა უ ი

გაუფ-შობისას.

სადილის შემდეგ ქალებზე დიწყეს ლაპარაკი. ანკისხვა რაზე უნდა ილაპარაკონ მამაკაცებმა, როცა მარტონი არიან ერთმა სქევა:

— ერთი ძალიან საინტერესო ამბავი დამეძარა, — და დიწყა: ეს ამბავი წარსულ ზამთარს მოხდა. ერთხელ, საღამოთი, არაჩვეულებრივი დალილიობა ვიგრძენ, ის საშინელი და დამტანჯველი დალილიობა, რომელიც ტანსაც და სულსაც შპოკავს. შინ მარტოდ-მარტო ვიჯექ და იმ საშინელ მოწყენილობის მოახლოვებას ვგრძნობდი, რომელსაც ზოგიერთა პირობების დროს შეუძლიან კაცს თავი მოაკლევინოს. პალტო წაშოვიებურე და გარედ გამოვედი, თუმცა კი არ ვიცოდი, სად წავიდოდი და რას ვიზამდი. ბულვარებამდე მივედი და აუარებელ, წვიმის გამო დაცარიელებულ, კაფების წინ ხეტიალი დავიწყე. ოღნებ ვინელია. ეს ის მაღლიანი წვიმა კი არ იყო, რომელიც გამგულე-გამოივლეს ალკაფის კარებს ამქნინებს ხოლმე, არა-

მედ, შეუმჩნეველი და თხელი წვიმა, რომლის ცალკე წვეთების შემჩნევა შეუძლებელია. ამ გვარი წვიმა ტანსაცემელსა და სულსაც კი ეღწნათ. სად უნდა წავსულიყავ? უზაროდ დავდიოდი, არ ვიცოდი, სად გამეტარებინა ორიოდ საათი და ბოლოს აღმოვაჩინე, რომ პაროზში არ არის არც ერთი ისეთი ადგილი, სადაც საღამოს გართობა შეიძლებოდა. ბოლოს Folies Bergere-ში, ქალების მშვენიერ გამოყვანზე წასვლა გადავწყვიტე. დიდ დარბაზში ცოტა ხალხი იყო. გრძელსა და წაღის მგვარ გოლერებში დადიოდა დაბალი ხარისხის ხალხი, რაიც მტკიცებოდა იმათის სიარულით, ტანსამოსით, ქულებით, შლიაბებითა და პირისკანის ფერთი. მამაკაცებში იშვიათად ჯანდა წმინდად მოპარსუ-

ლი პირისხე და კარგი ტანსამოსი. რაც შეეხება ქალებს, ჭნულარ იტყვით იგივე ერთხელე და ყველასგან შესწავლილი უწო, დათნითლი - დაკუქვილი არსებანი, რომელთაც მიელი სხელი ჩვიარიე მოშეგებული აქეთ და სულელურ სხეზე მალ დატანებული გულგრილობა ეხატებო. ამ ქალებს ვთვლიერებდი და ვფიქრობდი: არც ერთი ამ გახრწილ არსებათაგანი, არც ერთი ამ ქაობის ფრინველის ვებნინანი, მღვდლის მუტლიანი, გასუქებული და დამშატებული ქალთაგანი ღირსი არ არის იმ ერთის ლუიღორისა, რომელსაც იღებენ, თუმცა კი ყოველთვის ხუთს თხოულირებენ ხოლმე. მაგრამ უცებ ყურადღება მივაქციე ერთს პატარა და კარგ ქალს, რომელსაც თუმცა არც თუ ისე ახალგაზრდა სახის გამომეტყველება ჰქონდა, მაგრამ დაუთენთავი, მკერცელი და კოპწია კი იყო. ეს ქალი მოუფიქრებლად, უცებ გავაჩერე და როგორაც სულელურად ლაპარაკი დავუწყე. შინ დამრუნებესა და სრულს მარტობის ისე საზოგადოება და დიქმულ ქალის გულში ჩახუტევა ვარჩიე. უკან გავეყვი. ის სტეოგრობდა Des Martyrs-ის ჭეზზე, უშველებელ საზღში. კბეზე საწთელი ჩაქრობილი იყო. ნულ-ნელა ავიღო, ყოველ ნაბიჯის შემდეგ ებორძიკობდი, ყოველ წამს წუმწუმს ვანთებდი და ჩემ წინ მოპრიალე კაბას მივდედი.

დაგარგული სამთხე.—სურათი ჰულ რატის.

მოთხე სართულზე რომ ავიდით, ქალი გაჩერდა, კარი გაიღო, მაგრამ ისევე მიხურა და მკითხა:

— ჩემთან დილაშდის დარჩები?

— რასაკვირველია, ჩვენი პირობა ეგეთია.

— მაშ კარგი, ჩემო კატუნე, მე მხოლოდ დანამდილეუ-
ბით მინდოდა გამეგო. ცოტა ხანს მოიცა, ესლავე დავბრუნდები.
სიზნეულეში დავჩრი. შინით ჩემი დისახლისი კარებებს
ხურავდა და, მეგონა, ვიღაცას ელაპარაკებოდა. ამან გამა-
კვირვა, შემეშვითა და გავიფიქრე: საყვარელი ეყოლება
მეტი. „კარგი და ვნახოთ“, ვადავსწყვიტე, რადგან მაგარი
ფერდები და ძლიერი მუშტები ჰქონდა. გაფაციკებით ყურს
ფუფუნებდი. ოაზში, ექვი არ იყო, დიდის სიფრთხილით ფე-
ხის თითებზე დადიოდნენ. კარები ისევ მიიხურა, ჩურჩულიც
მოქმემა. ქალი ანთებულის სანთლით გამოვიდა და მიიხრა:

— ეხლა შევიძლიან, შე-
მოდი.

შევედი, გავიარე სასაილო, რომელშიც, როგორც ეტყო-
ბოდა, არასდროს არ სადი-
ლობდნენ, და ჩვეულებრივსა
და კარგად ნაქონბ გემოზედ
მოაწყობილ ოთახში გავჩერდი.

— აბა, კატუნე, მოეწყე,—
მიიხრა იმან.

ოთახს ექვის თვალით გა-
დავხედე, მაგრამ ჩემი შიში
ვერაფრით ვერ გამართლდა.
ქალმა ისეთის სისწრაფით გაი-
ხადა ტანისამოსი, რომ სანამ
პალტოს გავიძობდი, ის უკვე
ლოგინში იწევა და იცინოდა.

— რა დაგემართა? გაქვავლი,
თუ რა? ჰა, ჩქარა!

იის მაგალითს მივბაძე და
საჩქაროდ „ლოგინში ჩავწყეი.
ხუთის წუთის შემდეგ ტანთ-
ჩაცმა და გაქცევა მომინდა. მაგ-
რამ იმ საშინელმა დაღლილო-
ბამ, რომელსაც შინ ვგრძნობ-
დი, სრულიად შეშოვია, შემო-
პყრო და იმისდა მიუღებლად;

რომ ამ საზოგადო საწოლისადმი უსაზღვრო ზიზსა ვგრძნობ-
დი, მაინც ისევ იქ დავჩრი. ის ასაღელვებელი სიმშენიერე,
რომელიც ამ ქალს განათებულს დარბაზში ჰქონდა, სრულიად
გაქჭრა მაშინ, როცა გულში ჩავიფუტე. ჩემს გვერდით იწევა
ერთი იმ ჩვეულებრივ ქალთაგანი, რომელთა გულგრილი და
ცივი კოცნა ნივრის სუნით არის გავლენითილი.

— დიდი ხანია, რაც აქა ცხოვრობ?— ვკითხე.

— თხუთმეტ ინაგარს ექვსი თვე შესრულდა.

— მანამდის სადა ცხოვრობდი?

— კლოზელის ქუჩაზე; მაგრამ სახლის მოსამსახურე ქალ-
თან უსიამოვნება მომივიდა და იქიდან იმეტომ ვაღმოვედი.—
და ჯდაიწყა დაუსრულებელი ამბავი იმის შესახებ, თუ რაგვე-
რი უსიამოვნება მოუხდა მოსა-
მსახურე ქალთან.

უცებ იქვე საწოლთან რა-
ღაც ხმაურობა მოსმა: ჯერ
სუსტი ოხვრა, შემდეგ სუსტი,
მაგრამ უტყუარი კრაქუნეი,
თითქოს ვიღაცა სკამზე მოტრი-
ადაო. საჩქაროდ წამოვეცი
და ვკითხე:

— ეს რა ხმაურობაა?

— ნუ გეშინიან, ჩემო კატუ-
ნი,— დამშვიდებით და ჯერ-
რად მიპასუხა,— ეგ ჩემი მეზო-
ბელი ქალია. ისეთი თხელი კე-
დელია, რომ სულ უბრალო
ჩაჩუნეც კი იმისს. სამაგელი
კედლებია, თითქოს ქალადლე-
საგან არის გავცთებულიო!..

ისეთმა საშინელმა სიზარბა-
ცემ შემიპყრო, რომ ისევ საბ-
ნის ქვეშ შევეფერი. ისევ ლა-
პარაკი დავიწყეთ. სულელურის
ცნობის მოყვარებით შეპყრო-
ბილი მამაკაცი ყოველთვის
ჰკითხავს ამ გვარ დაქმულ
არსებს იმის პირველ სიყვა-

გ. კახიძე

ახლად დანაშნულად ფინანსთა მინისტრად.

ი ა ვ რ ნ ი ს ც ხ მ ვ რ ა ბ ი დ ა ე

(საკუთარას კორესპონდენტისაგან)

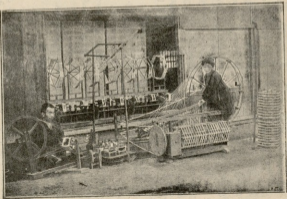
კლესები

მოზანავენი

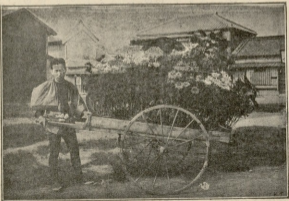
შეკრეპვა

ზინკრი სქესობი ქრანზა.

დურგლები

მეწილავის ტარების

ჩულის ქვიშავის დამსკდლოას ქუარდა ახლვას იმას წინობით დამტების, თათქას უწდღდღეს ახისი ოდესქისი უკოდდულობას დავლი იპივას დი იმე დობს თათქას იმდღეს ქვინდეს ამ მცხოვევითის მგინგნობათვის შვივუარას იგი, მეუ განუ წადდითლი მკობინობილი ჰირველ სავევადღებუ, დარწუნუ ჰეული ვეივე, რომ იქრუებულ, მგინამ ვანო სულ ერთი აბ იუო იმდღეს ქვინდა, ამ სოცრუთი ერთი მეწო მდღურდუ დობასა და გუდახდულობას მინიცი ვაზივუდა.

- მან ამო, მობახი, ენ იუო იბ კიკო?
- გემის ჰატირანი, ჩეო კატენი.
- ღამილ მან მიახე, სად შეხვედით ერთმანდებს?

- ერთი.
- იმ დობს პრენდულოში მკობინობილი.
 - რას ვუეებდით იქ?
 - რეტორიანში ვმხატობილი.
 - რომელი რეტორიანში?
 - Maria deau deuse-ში, ეს რეტორიანი იყო?
 - როგორ ითა, ზინდინებთან?
 - აბო, იმასთან?
 - მერე, როგორ დავინობილი იმ კაცმა?
 - იმ დობს, როცა დავინს ვეშოდდი, მადით დამიბა
- ავ შობავინდა თუოთა ერთი ჩემი მეუობისი, ქვიშა-
სა, რომელსად მდლიან ქარგი დავივებთა ქვინდა. ჩეო მე-

გობარი ერთ დიდ საავადმყოფოში ექიმად იყო და ამიტომ ყოველ დღე ჰხედებოდა მრავალ ქალებს, დედებსა და ქუჩის გოგონებს, რომელთაც გამოკდილი ჰქონდათ გახრწნილების საშინალება, სირსხვილი და თვითონაც გახდნენ მსხვერპლნი იმ მიამაკცების, რომელნიც ფულთი ნადირობენ იმაზე.

— უმეტეს შემთხვევაში, — მუხნებოდა ექიმი, — ქალს იმისავე წრისა და წოდების მამაკაცია აედნს. ამის დასამატებლად აუარებელი მასალა შეგკრბე. მდიდრებს ამტყუნებენ, ვითომ ისინი უბრალო ქალების უმანყოფის ყვევლებსა ჰკრფდნენ. ეს მართალი არ არის. მდიდრები ფულს სხვისაგან მოკრეფული ყვევილებში აძლევენ*.

ჩემ მეგობარ ქალისაკენ მივბრუნდი და გავიცინე.

— იცი, რას გეტყვი: შენი ამავეი ვიცი. ის, გემის პატრონი, რომელმაც დაემორჩილა, პირველი არ იყო.

— პირველი იყო, ჩემო კატუნი, გეფიცები, პირველი იყო.

— სტყუი, ჩემო კატის კნუტო. აბა, ყველაფერი გულწრფელად მიაბე.

გაუკვირდა და თითქოს ყუყმანობდა.

— აი, რას ვეტყვი, ლამაზო, — გავაგრძელე — მე კუდიანი და მკითხავი ვარ. თუ მართალს არ მიამბობ, ესლავე დაგაძინებ და ყველაფერს გათქმეინებ. როგორც უმრავლესი იმის წრისა, ისიც განუვითარებელი იყო და შეშინდა.

— ეგ როგორ გავიგე? — წაბუტბუტა იმან.

— აბა, დაიწყე, — ვუმოკრბდი.

— ჰო, პირველიც ეგ ჩასათვლიელიც არ არის. ეს იქაურ დღესასწაულის დროს მოხდა. დღესასწაულზე მზარეულად გათქმული აღუქსანდრე მოიწვიეს. მოვიდა თუ არა, ისე დაიწყო ბატონობა, თითქოს თავის სახლში იყოსო. ყველას უბრძანებდა: სახლის პატრონს, იმის ცოლს და საზოგადოდ ყველას ისე განაგებდა, როგორც მეფე, მაღალი და ლამაზი კაცი იყო. ფეხთან ერთ წაშს არ შეჩერდებოდა და განუწყვეტილი ყვიროდა: „ჩქარა!... ერბო... ევერცხი... მადე-რა!“ უქვევლად სირბილით უნდა გველოთ, თორატ — ჯავრობდა და ისეთ რამეების ლაპარაკს დაიწყებდა ხოლმე, რომ სირსხვილით მიწაში რომ ჩავაგანდლიყავ, ის მერჩიდნა. საღამოს, როცა მუშაობა გაათავა, სახლის დირეზე ჩამოჯდა და ჩიბუხს მოუკიდა. გვერდით გავუარე. ორივე ხელი თეფშებით სასეე ჰქონდა. აღუქსანდრემ დამიყვირა: „გი, გოგონავ, წყალზე წავიდეთ. აქაურობა მაჩვენეს!“ მეც, სულელი, გავყვიე. წყალზე მივედით თუ არა, მაშინვე ძალით დამიმორჩილა. ეს ისეთის სისწრაფით მოახდინა, რომ ვერც კი მიგებდი, რა უნდოდა ჩემგან. იმ საღამოსვე ყ საათის მატარებელით წავიდა და იმის შემდეგ იღარ მინახავს.

— შეტი არაფერი? — ვკითხე.

— დარწმუნებული ვარ, რომ ფლორენტინი იმისაგან არის.

— რომელი ფლორენტინი?

— ჩემი ბიჭი.

— ოჰო! შენც, რასაკვირველია, გემის პატრონი დაარწმუნე, რომ ფლორენტინის მამა ის არის, არა?

— რასაკვირველია!

— შერე, ფულიანი კაცი იყო?

— ფულიანი იყო და ფლორენტინს წელიწადში სამასი ფრანკი დაუნიშნა.

ამ ამბავმა გამართო და დამინტერესა.

— ძალიან კარგი, ჩემო ლამაზო. მიშ, როგორცა სხანს, აქვენ ზარც ისე სულელები ყოფილბართ, როგორც ზოგიერთებს ჰგონიათ. რამდენი წლისაა შენი ფლორენტინი?

— აი, ესლა ხანს თორმეტისა შესრულდა, გაზაფხულს პირველად უნდა ესობარს.

— მიშ იმ დროდანი დაიწყე ეგ ხელობა?

— ამიობარა.

— რა გუყო, ყველა იმას აკეთებს, რის გაკეთებაც შეუძლიან.

ოთახში უტებს საშინელი ხმაურობა მოისმა. თითქოს ეილაე იატაკზე დაეცა. მომსმა იმნარი ხმაურობა, თითქოს წაქცეული ზეზე ადგომას სცდილობს [და სხელებით კედელს აფოფხლებოა. საწოლიდან გადმოვებტი, სანთელს ხელი დავავლე და გავაგრებულმა და შეშინებულმა ოთახს სინჯავადეფუყე. ქალიც წამოვდა, მიჭერდა და მამშვიდებდა.

— არაფერიც არ არის, ჩემო კატუნი, გარწმუნებ... არაფერი არ არის!

მეგამ გავიგე, მიდნადა მოისმა ხმაურობა. პირდაპირ საწოლის თათთან სივლი და ოდნე შესასწრევი კარები საჩქაროდ გავიღვე... ჩემ წინ, იატაკზე პატარა, გაფიორებული და გამხდარი ბავშვი იჯდა, სიცოცხსა [და შრისისგან კანკალუბდა, დიდ და მპრწყინავ თვლებით მიყურებდა და ჩალის სკამს მიპკრდა, რომლიდანაც ის იყო გავდმოვარდა. რომ დამინახა, ტირილი დაიწყე, თავის ტდისაკენ ხლებდა გავშვირა და კრემლების ყლაპვით ზუტბუტებდა:

— დანნაშვეე არა ვარ, დედა... დანნაშვეე არა ვარ... დამქინდა და გადმოვავარდა... ნუ გამწყურები... დანნაშვეე არა ვარ...

— ეს რა ამბავია? — ვკითხე.

ქალი დაიბნა, შერცხვა, აღეღდა და ნაწყყებრანაწყებრად დაიწყე:

— მე რა ვქნა! იმდენ ფულს ვერ ვიგებ, რომ ბავშვი სხვაგან შევიწახო. ძალაუნებურად ჩემთან უნდა იყოს, მეგისათვის ცალე რამეანი არა მაქვს. როცა აქ არავინ არის, ჩემთან სძინავს, თუ ვინმე ერთისა ან ორის საათით მოვიდა, მეგის შეაფში ვსვამ. იქ წყნარად ზის... მეგან იციის, რომ ეს საჭიროა... მეგამ თუ ვინმე მთელის დამით მოვიდა, საწყალი ბავშვი საშინლად იღვედა... ეგ დანნაშვეე არ არის... ნეტე ვიცოდი მთელ დამეს შეწროგორად დამინებდი, მეც სკამზე რომ დგსგან... მაშინ სხვანარად დაიწყებდი ლაპარაკს...

ჯავრობდა, ყვიროდა, გებრზადა. ბავშვი ისეე ტიროდა. დაღ, ეს საწყალი, გაუბედავი, დამხდარი ბავშვი ციე და ნესტიან შკაფის ნამდილი მსხვერპლი იყო. შკაფიდან მხოლოდ მაშინ გამოლიოდა და თავის დედის საწოლში თბებოდა, როცა იმის დედასთან არავინ არ იყო.

მეც მოინდა ტირილი და წამოსვლა დავაქტარე.

ა. ა.

რედაქტორ-გამომგველი ალ. ჯაბაღარი.